

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Gallia multis modis Lutheranizans sive de contemptu concilii Tridentini in Gallia

**Masius, Hector Gottfried
Lintrup, Søren**

[Hafn.], [1710]

§II.

[urn:nbn:de:bsz:31-67575](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-67575)

Pontificis, sed & Concilii generalis auctoritatem. (2) Loqui de novis Concilii decretis ac constitutionibus in genere, ita ut etiam, si quod in fide decretum novum fieret in Concilio generali, id ipsum non obligaret Ecclesiam Gallicanam. (3) Hoc ita extendi, ut plus valeant consuetudines canone Concilii generalis destitutæ, quam eiusmodi novi canones & decreta Synodi universalis. Eiusmodi hypotheses si Roma concoquere potest, mitius in posterum de Protestantibus sentiat, nec vitio nobis vertat, quod libertatem Evangelicam & Ecclesiæ primitivæ consuetudinem opponimus novis Concilii decretis. Si Roma rem rite perpendat, minus apud Gallos valet Tridentini auctoritas quam apud Evangelicos. Illi ritus & consuetudines suas præferunt, nos vero tantum Scripturæ auctoritatem obvertimus. Si contra ritus nostros, si adversus consuetudines tantum Ecclesiæ particularis novi quicquam decrevisset, non esset nobis tanta conquerendi causa. Submitteremus nos facile eiusmodi regulis, & vel pacis conservandæ causa jure nostro cederemus. At vero cum de Scripturæ auctoritate & puritate fidei nostræ agatur, patiatur quæso Roma, tantum nobis licere ac Gallis. Nulla humanæ ratio obsequium nostrum remoratur, sed fides, sed conscientia, sed divini verbi canon. Hæc tanti sunt, ut majori jure liceat nobis P. de Marca verba paulum immutata nostra facere: *Libertatem Evangelicam perinde tuemur si de Concilii novis decretis, ac si de Romani Pontificis constitutionibus agatur. Quin etiam receptos mores & dogmata & consuetudines Ecclesiæ primitivæ adeo retinemus, præsertim cum canone Scripturæ non destituamur, ut ab iis nobis discedendum esse non censeamus.*

§. II.

Huic Labyrintho ne implicentur sagaciores, universalitatem concilii Tridentini vel dubiam vel limitatam relinquunt. Certe plures, qui de auctoritate conciliorum universalium agunt, in eorum numerum, quæ conscientiam obligant, Tridentinum illud conciliabulum referre non audent. Nonnulli etiam de hac materia frigide loquuntur, ut appareat facile; Gallos *non esse addictos jurare in verba Tridenti.* (a)

(a) Qui Hebraice sciunt, Morinum secuti vident decretum illud Concilii Tridentini, quo authentica proponitur vulgata versio. Sunt quidem nonnulli, qui sensum Concilii explicare sat agunt, hoc est mentem Concilio contra ejus mentem affingunt: At Pater Simon Auctor *Historiæ Criticæ in V. Testamentum*, passim prodidit, quid de isto decreto sentien-

riendum sit. Nempe illud false ridet velut ex ignorantia profectum, & asy-
lum ignorantie illis præbens, qui linguam Hebraicam ignorant. Fateor, in-
quit, in gratiam seculi nostri dici posse, non opus esse, ut ad originalia quis
confugiat, postquam Concilium Tridentinum Versionem latinam authenti-
cam declaravit. in supplem. de ceremon. Judæor. pag. m. 135.

§. III.

Qua de re ut solide commentemur, tria potissimum pro-
baturus sum, quæ fere extra controversiam posita esse judico. (1)
In ipso Concilio Tridentino plus valuisse Episcoporum Italiae
machinationes, quam vota Episcoporum Galliae; unde nec
omnia decreta, etiam quæ de fide erant, Ecclesiae Gallicanae
placuerunt. (2) In Concilio Tridentino plurima esse definita con-
tra libertatem Ecclesiae Gallicanae. (3) Concilium Tridentinum
non nisi sero in Gallia receptum, & quidem post multas gravis-
simasque altercationes, nec nisi cum expressa limitatione: *Sal-
va libertate Ecclesiae Gallicanae.*

§. IV.

Ac primo quidem notum satis est ex historia Concilii Tri-
dentini, quam graviter in multis fidei capitibus Episcopi Gal-
liae sese opposuerint Concilii decretis. (a) Nam & matrimoni-
um clericis permixtum esse volebant, & restitutionem calicis
vehementer urgebant, de purgatorio autem in utramque par-
tem loquebantur; sed numero impares & pluralitate votorum
victi non nisi ægro animo domum recesserunt. Cum ex Gal-
lia non essent nisi viginti duo Episcopi, ex sola Italia centum
octoginta septem interfuerunt; qua de re Scriptores Galliae plu-
res conquesti sunt. (b)

(a) Videatur omnino Sleidan. lib. 22. P. Svaris Histor. Conc. Trident. lib.
8., Prolixè istam rem persecutus fuerat Thuanus, ipsa rei gesta acta in libris
suis commemorans. Sed quæ est Jesuitarum astutia, in prima Thuanus editio-
ne aliisque sequentibus nonnullis reserata fuerunt. Nuper autem ea Johannes
Henricus Heideggerus in MSptis & editione Aurelianaensi eruta Anatomia sua
Concilii Tridentini inseruit, nec dubito quin eadem acta in Thuanus restituta,
in Belgio edito, mihi autem nondum viso, integra reperiantur. Varias pro-